

Håndtering av erstatningskrav fra pasienter – eiendeler og verdisaker

Side 1 av 3

Dokumentplassering:

I.5.2.4-20

Godkjent dato:

03.02.2025

Revideres innen:

03.02.2027

Sist endret:

03.02.2025

Versjon:

1.00

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Uønskede hendelser

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: []

HENSIKT

Sikre riktig saksbehandling ved erstatningskrav når pasienters eiendeler/verdisaker blir ødelagt eller forsvinner under innleggelse/behandling ved Sørlandet sykehus HF.

MÅLGRUPPE

Retningslinjen gjelder for alle som mottar spørsmål om erstatning eller skal behandle krav om erstatning. Avdelingssjef har ansvaret for at håndteringen skjer i samsvar med retningslinjen.

FREMGANGSMÅTE

Pasienten har som hovedregel selv ansvar for personlige eiendeler og verdisaker som ikke overlates i sykehusets varetekt (deponering). Pasienten må informeres om sitt ansvar ved innleggelse og må gis tilbud om deponering av verdisaker. Det forventes at medarbeidere i sykehuset forholder seg til gjeldende retningslinje på foretaksnivå når det gjelder oppbevaring av pasienters eiendeler og verdisaker, for slik å unngå at pasienter mister eller får ødelagt sine eiendeler. Se referanse.

Ved henvendelser fra pasienter/pårørende om eiendeler som er forsvunnet eller ødelagt, må avdelingen undersøke om sykehusets retningslinje for oppbevaring er fulgt, om noe kan være registrert i DIPS, om vektertjenesten kan ha fått innlevert noe som hittegods, etc. Dersom eiendelene ikke blir funnet eller er ødelagte, og pasienten/pårørende mener at dette skal erstattes av sykehuset, bes pasient/pårørende sende en skriftlig henvendelse til sykehuset med beskrivelse av situasjonen, aktuell sengepost og beskrivelse av eiendeler som er forsvunnet/ødelagt. Postmottak arkiverer henvendelsen i Public 360 med avdelingssjef som ansvarlig.

Dersom pasientens eiendeler ikke overstiger 10 000 kr, må avdelingssjef vurdere om sykehuset skal erstatte dette. **Krav som overstiger 10 000 kr må pasienten/pårørende sende til Norsk pasientskadeerstatning (NPE) for behandling.**

Avdelingssjef har ansvar for behandling av henvendelsen og kan delegeresaksbehandlingen. Rådgivere i klinikk stab og juridiske rådgivere ved organisasjonsavdelingen stab kan rådføres.

Vurderingen

For å kunne innvilge krav om erstatning for skade på/tap av eiendeler, må vilkårene for erstatningsansvar være oppfylt. Det er den som krever erstatning som må bevise og dokumentere at vilkårene anses oppfylt.

Det er tre vilkår som **alle** må være oppfylt for at ansvar skal foreligge:

- Økonomiske tap: Den tapte/ødelagte gjenstandens verdi.
- Ansvarsgrunnlag: Ansvarsgrunnlag kan foreligge dersom medarbeidere i sykehuset har opptrådt uaktsomt (evt at sykehuset som sådant kan klandres for uaktsomhet). Det betyr at vi har gjort noe vi kan klandres for. Om det for eksempel skjedde et «hendelig uhell» uten at noen kan lastes eller

Utarbeidet av: Inger Marie Haukalid	Fagansvarlig: Inger Marie Haukalid	Verifisert av: []	Godkjent av: Organisasjonsdirektør Nina Føreland	Dok.nr: D59803
---	--	----------------------	--	--------------------------

 SØRLANDET SYKEHUS	Håndtering av erstatningskrav fra pasienter - eiendeler og verdisaker				Side: 2 Av: 3
Dokument-id: I.5.2.4-20	Utarbeidet av: Inger Marie Haukalid	Fagansvarlig: Inger Marie Haukalid	Godkjent dato: 03.02.2025	Godkjent av: Organisasjonsdirektør Nina Føreland	Revisjon: 1.00

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Uønskede hendelser

bebreides for det som skjedde, er ikke dette uaktsomhet, og derfor har sykehuset heller ikke erstatningsplikt for slike «hendelige uhell».

Ved skade på eiendeler under øyeblikkelig hjelp, foreligger det vanligvis ikke uaktsomhet.

Eksempler er klær eller smykker som må klippes opp for nødvendige undersøkelser eller inngrep, eller at ansatte må trenge inn i boliger og skader dører etc i situasjoner der det er akutt fare for liv og helse. I forbindelse med etablering av tvungen psykisk helsevern kan det for PTSS og KPH være andre vurderinger knyttet til ansvar. Ta evt kontakt med juridisk rådgiver i Organisasjonsavdelingen for nærmere råd og veiledning.

- Adekvat årsakssammenheng: Skaden/tapet må være en rimelig følge av det som faktisk skjedde.

Når kravet behandles, må saken bli tilstrekkelig opplyst. Det må innhentes en uttalelse fra enheten hvor pasienten er/har vært innlagt. Det er viktig å klarlegge hvordan eiendelene forsvant/ble ødelagt, og om pasienten var i stand til å passe på egne eiendeler.

Dersom pasienten har forårsaket tapet/uhellet selv (f.eks protese faller i gulvet, briller blir ødelagt eller pasienten faller ut av rullestolen) kan det unntaksvis vurderes å gi erstatning i de tilfeller sykehuset ikke har passet godt nok på pasienten.

Saksdokumenter arkiveres i Public360.

Utbetaling

Dersom avdelingen og klinikkdirektør kommer til at det økonomiske tapet skal erstattes, sendes en kopi av beslutningen til regnskapsseksjonen med opplysning om kontonummer pasienten ønsker beløpet utbetalt til. Klinikkenes controller kan bistå. Erstatningsbeløp belastes den avdeling der pasientens eiendel forsvant/ble ødelagt. Som regel vil det være den avdeling pasienten var innlagt i. I enkelte situasjoner der det ikke lykkes å klarlegge hva som har skjedd, kan det være naturlig å dele kostnadene på flere involverte avdelinger.

Eksempel på svarbrev til pasient

Innledning

Vi viser til ditt brev datert xx.xx.xx, hvor du krever erstatning for tapte/ødelagte eiendeler i forbindelse med sykehusinnleggelse. Av brevet fremgår at du var innlagt ved avdeling/sengepost fra xx til xx og at x ble borte/ødelagt under innleggelsen. Etter å ha undersøkt og lett etter eiendelene kan vi dessverre ikke finne eiendelene som etterspørres.

Alternativ 1:

Sykehuset er normalt ikke erstatningsansvarlig for pasienters eiendeler som blir ødelagt eller forsvinner. Utgangspunktet er at eiendelene oppbevares under sykehusoppholdet på eget ansvar, med mindre det deponeres i sykehusets forvaring. I dette tilfellet kan vi ikke se at eiendeler ble deponert på sykehuset.

Det er flere vilkår som må foreligge for at sykehuset kan anses for å være erstatningsansvarlig for tapte/ødelagte eiendeler. Det er ikke tilstrekkelig at pasienten har lidt et økonomisk tap, det må også foreligge et erstatningsbetingende ansvar. I akutte situasjoner hvor det er snakk om behov for øyeblikkelig hjelp vil sykehuset normalt ikke kunne anses for å ha utvist en forsettlig eller uaktsom handling som medfører erstatningsansvar.

 SØRLANDET SYKEHUS	Håndtering av erstatningskrav fra pasienter - eiendeler og verdisaker				Side: 3 Av: 3
Dokument-id: I.5.2.4-20	Utarbeidet av: Inger Marie Haukalid	Fagansvarlig: Inger Marie Haukalid	Godkjent dato: 03.02.2025	Godkjent av: Organisasjonsdirektør Nina Føreland	Revisjon: 1.00

Foretaksnivå/Virksomhetsstyring/Kvalitet og pasientsikkerhet/Uønskede hendelser

Vi finner ikke at sykehuset har opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt i dette tilfellet, og kan på dette grunnlag dessverre ikke erstatte eiendelene som ble borte/ødelagt under oppholdet. Til informasjon kan du rette et krav om erstatning til Norsk pasientskadeerstatning for eiendeler hvor verdien overstiger kr. 10.000.

Alternativ 2:

Vi beklager det aktuelle, og finner i dette tilfellet grunnlag for å erstatte X i henhold til kvitteringen du har vedlagt. Vi har vært i kontakt med regnskapsseksjon i sykehuset, som vil overføre beløpet til kontonummeret du har oppgitt.

Kryssreferanser

Erstatningssaker fra Norsk pasientskadeerstatning (NPE)

<https://ek-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok54548.pdf>

Håndtering av pasienters eiendeler og verdisaker

<https://ek-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok47353.pdf>

Registrering av bagasje og verdisaker ved flytting av pasient (skjema)

<https://ek-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok41788.pdf>

Straffbare forhold i SSHF - rutiner for politianmeldelse

<https://ek-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/DOK09476.pdf>